

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA V
Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5

Číslo: 4 Pv 73/19/1105-30
EEČ: 2-12-271-2019

Bratislava V 07.06.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava V

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 13.02.2019 vo večerných hodinách v trojizbovom byte č. XXXXX na siedmom poschodí bytového domu na Hálovej ulici XXXXX v Bratislave ovplyvnený alkoholom vzal svojej manželke lieky na epilepsiu, vyšiel na balkón so slovami, že z neho chce vyskočiť, v čom mu zabránila jeho matka – poškodená XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, XXXXX XXXXX, a manželka, pričom následne sa svojej matke – poškodenej XXXXX – verbálne vyhrážal zabitím a z bytu odišiel, pričom uvedenému skutku predchádzalo správanie sa obvineného voči poškodenej XXXXX v období približne od augusta 2018 do 13.02.2019, v ktorom pod vplyvom alkoholu poškodenej opakovane vulgárne nadával, vyhrážal sa jej, že ju zabije, sotil ju o posteľ, robil hluk, oháňal sa päšťami a v nočných hodinách bez ohľadu na spánok poškodenej zapínal v byte svetlo,

Okresnému úradu XXXXX, odboru všeobecnej vnútornej správy, XXXXX

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom podľa § 49 ods. 1 písm. d), písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V sp. zn. XXXXX zo 21.02.2019 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe, že obvinený XXXXX asi od augusta 2018 do 13.02.2019 v trojizbovom byte č. XXXXX na XXXXX poschodí obytného domu na Hálovej ulici č. XXXXX v Bratislave - Petržalke, psychicky týra svoju matku - poškodenú XXXXX, s ktorou žije v spoločnej domácnosti i so svojou manželkou XXXXX a dcérou mal. XXXXX, a to tým spôsobom, že pod vplyvom alkoholu sa správa agresívne, sústavne vyvoláva hádky, nadáva jej vulgárne slovami „čo na mňa pozeráš ty kurva stará, kurva vyjebaná, zabijem ťa, ty si všetkému na vine, zničila si mi život“, vtedy poškodenú XXXXX vždy chytí, sotí ju o posteľ, pred poškodenou XXXXX naschvál udiera do nábytku, päťami do steny, hádže kuchynským riadom po celej kuchyni, čím robí najväčší hluk a týmto u poškodenej XXXXX vyvoláva stres a strach, taktiež si pred ňou odplúva na zem so slovami „vyvraciam sa z teba, nenávidím ťa, hnusíš sa mi“, pri hádkach sa pred poškodenou oháňa zovretými päťami, naznačuje údery smerujúce ku nej, čoho sa poškodená XXXXX bojí, sústavne od nej vypytuje peniaze na automaty alebo alkohol, taktiež ju budí so spánku tým spôsobom, že v celom byte zapína svetlo, chodí za ňou a stále od nej niečo chce a týmto svojím konaním vyvíja na poškodenú XXXXX psychický nátlak, vyvoláva u nej stres, pričom dňa 13.02. 2019 vo večerných hodinách, kedy prišiel domov pod vplyvom alkoholu, zobral manželke XXXXX lieky na epilepsiu, išiel na balkón, z ktorého chcel vyskočiť, v čom mu však poškodená XXXXX s XXXXX zabránili, pričom obvinený XXXXX sa následne poškodenej XXXXX vyhrážal verbálne zabitím, následne odišiel z bytu, kde dňa 14.02. 2019 po jeho návrate domov nad ránom mala poškodená XXXXX z neho strach, že jej ublíži, a týmto opakovaným, sústavným a dlhodobým konaním obvinený XXXXX u poškodenej XXXXX vyvoláva stres, strach, psychické utrpenie a ohrozuje jej psychické zdravie.

Dňa 31.05.2019 predložil vyšetrovateľ PZ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V prokurátorke tunajšej prokuratúry spisový materiál spolu s návrhom na postúpenie veci - trestného stíhania obvineného XXXXX - na prejednanie priestupku podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku.

Preskúmaním spisového materiálu som zistila, že návrh vyšetrovateľa PZ na postúpenie predmetnej trestnej veci na prejednanie priestupku je opodstatnený.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestný čin protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona (Týranie blízkej a zverenej osoby) kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálením rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolností, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 49 ods. 1 písm. d), písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov priestupku sa dopustí ten, kto

d) úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním,

e) sa dopustí konania podľa písmena a) alebo písmena d) na blízkej osobe alebo osobe, ktorá mu bola zverená do starostlivosti alebo výchovy.

Vznesenie obvinenia XXXXX za vyššie popísaný skutok bolo v tom čase dostatočne odôvodnené dovtedy vykonanými dôkazmi, pričom je nutné poukázať najmä na trestné oznámenie XXXXX, ktorá popísala konanie obvineného v podstate tak, ako to je uvedené vo výroku uznesenia o vznesení obvinenia, pričom uviedla, že jej syn po tom, čo stratil prácu v mesiaci august 2018, býval pravidelne pod vplyvom alkoholu, a to tak dva až tri dni, potom bol dva až tri dni pokojný, pričom keď bol pod vplyvom alkoholu, dopúšťal sa popisovaného konania, v dôsledku ktorého sa ho menovaná bála, pociťovala stres, vždy čakala, čo zase príde. Bála sa i o vnučku a nevestu, pri jednej hádke napadol nevestu tak, že letela cez izbu, vnučka sa vtedy zľakla a začala plakať, pričom upadla do bezvedomia, syn to dával za vinu menovanej. Policajtov volala viac krát, ale len po poslednom incidente sa rozhodla podať trestné oznámenie, nakoľko správanie jej syna je už pre všetkých psychickou záťažou.

Menovaná obdobne vypovedala aj po vznesení obvinenia XXXXX, kedy po riadnom poučení v zmysle § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku v podstate rovnako len detailnejšie popísala skutočnosti uvádzané pri podávaní trestného oznámenia. Ďalej sa vyjadrila, že kvôli synovmu správaniu viac krát prespala u svojej sestry. Správanie syna v nej podľa jej vyjadrenia vyvolávalo hrôzu, veľmi sa ho bála, keď bol opitý, z jeho opitosti má fóbiu, syna má napriek tomu rada a chce mu pomôcť. Bála sa, že by skutočne mohol ublížiť buď jej, jeho rodine, alebo sám sebe.

Pri hodnotení naplnenia následku trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona v podobe spôsobenia v danom prípade psychického utrpenia ako obligatórneho zákonného znaku uvedenej skutkovej podstaty bolo v tomto štádiu konania nevyhnutné vychádzať najmä z výpovedí poškodenej XXXXX (pri podávaní trestného oznámenia i následne pri výpovedi v procesnom postavení svedka – poškodenej), ktorá síce subjektívne, ale presne vymedzila svoje negatívne duševné rozpoloženie v dôsledku konania obvineného, pričom neboli vyprodukované žiadne dôkazy svedčiace v opak.

Následne vykonaným vyšetrovaním však boli zistené skutočnosti, v dôsledku ktorých je nutné skonštatovať, že skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, nemá znaky trestného činu.

Poukazujem predovšetkým na závery znaleckého posudku XXXXX k osobe poškodenej, podľa ktorých sa v jej prípade nejedná o týranú osobu, poškodená má k obvinenému pozitívny emocionálny vzťah, jej motiváciou pre podanie trestného oznámenia bola snaha o prinútenie obvineného, aby sa podrobil protialkoholickému liečeniu. V tejto súvislosti mala i tendencie skresľovať prežité udalosti, ktoré tvoria skutkový základ predmetného trestného stíhania, pričom mala tendenciu skresľovania a zamlčievania svojej aktívnej a iniciatívnej roly v konfliktoch so synom. Po uvedení si následkov trestného oznámenia aktívne doplnila svoje výpovede ohľadom vlastného agresívneho správania vo vzťahu k synovi. Správanie obvineného v stave jeho opitosti dlhodobo vnímala s hnevom, konfliktné situácie vnímala ako situačný stres, na psychike poškodenej správanie obvineného nezanechalo následky, syndróm týranej osoby sa u nej neprejavuje (ani jeden znak). Prejavy agresivity voči obvinenému (predovšetkým v počiatočných fázach ich vzájomných konfliktov) v podstate vylučujú jej postavenie v pozícii obeť (znalkyňa zistila kolísanie v ich roliach – ohrozená vs. násilná osoba), pri týraní ide v podstate o nemennú vzťahovú asymetriu. Bola preukázaná schopnosť poškodenej aktívne sa brániť, vzdorovať, vymedzovať svoje záujmy. Konanie obvineného navyše nevykazuje znaky systematickosti, nestupňovalo sa, teda v danom prípade absentovali i tieto neklamné znaky domáceho násillia.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi dňa 21.02.2019 nepoprel, že sa zvykne domov vracieť pod vplyvom alkoholu, súčasne však uviedol, že jeho matka všetko zveličuje. Stáva sa, že matka do neho rýpe, nadáva mu, že je „vyjebaný skurvený alkoholik“, „hajzel“, „vyvrhel“ a podobne, obvinený jej to potom opätuje, povie jej, že ju nenávidí, že sa mu hnuší a podobne. Mohlo sa stať i to, že si pred ňou odpľul, nevyhrážal sa jej však, on ju totiž ľúbi. Poprel, že by svoju matku alebo manželku zobúdzaľ zo spánku, a že by od nich stále niečo chcel, nenaznačuje pred mamou údery, nebije do steny, nerozhadzuje riad. On keď príde domov opitý, mama ho už

čaká doma a začne mu už medzi dvermi nadávať a biť ho obuvákom alebo niečím, čo má práve po ruke, on jej to však nikdy neopätoval. Priznal, že sa stalo, že ju sotil alebo schytil za ramená a sotil o posteľ. Je mu ľúto, že to takto dopadlo. Svojej mame nechcel ublížiť, nemal úmysel ju svojím správaním ohrozovať. S alkoholom chce prestať.

Dňa 18.03.2019 sa obvinený XXXXX pridržal svojej predchádzajúcej výpovede zo dňa 21.02.2019, pričom dodal, že svoju mamu ľúbi, nikdy by jej neublížil, vyjadril vôľu liečiť sa a prestať s alkoholom a venovať sa svojej rodine.

Svedkyňa XXXXX, manželka obvineného, ešte v štádiu pred vznesením obvinenia Ottovi Okoličánymu, využila svoje právo podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku a vypovedať odoprela.

V súlade s § 130 ods. 1 Trestného poriadku vypovedať odoprela i svedkyňa – osoba mladšia ako 18 rokov – XXXXX, dcéra obvineného.

Z výpovede svedkyne XXXXX, sestry poškodenej XXXXX, vyplýva, že ona nemala vedomosť o tom, čo sa deje v domácnosti poškodenej, sestra (poškodená) u nej prespala asi tri krát, no nikdy sa na nič nesťažovala, o tom, ako si doma žijú, jej nehovorila, svedkyňa sa stretávala i s XXXXX a XXXXX, ale ani ony dve jej nič o obvinenom nehovorili a o problémoch s ním jej nehovorila ani poškodená. Až do momentu výsluchu svedkyňa nevedela o ničom.

Znaleckým vyšetrením duševného stavu obvineného znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, u neho nebolo zistené, že by trpel duševnou chorobou alebo poruchou v užšom slova zmysle, v čase skutku trpel i v súčasnosti trpí kompletnou somatopsychickou závislosťou od alkoholu, syndrómom závislosti od hracích automatov a emočne nestabilnou poruchou osobnosti. Ďalej znalkyňa okrem iného skonštatovala, že pobyt obvineného na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný, v prípade nedodržiavania abstinencie sa však môže naďalej dopúšťať obdobných skutkov. V čase skutku boli v dôsledku stavu alkoholickéj intoxikácie forenzne nevýznamne znížené ovládacie schopnosti obvineného, jeho rozpoznávacie schopnosti boli plne zachované.

Ďalej nemožno opomenúť písomné vyjadrenie poškodenej XXXXX doručené do vyšetrovacieho spisu dňa 10.04.2019, v ktorom poškodená okrem iného vysvetľuje svoje pohnútky na podanie trestného oznámenia na svojho syna, hoci v tom čase sa už necítila byť ohrozená, nakoľko syn bol hospitalizovaný na psychiatrii, jej cieľom bolo dosiahnuť, aby sa jej syn podrobil liečbe závislosti od alkoholu, právnu kvalifikáciu skutku ako zločinu podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona namieta ako nedôvodnú a nezákonnú. Obvinený jej nespôsobil fyzické ani psychické utrpenie Trestným zákonom vymedzeným spôsobom.

S výnimkou výpovede poškodenej (s prihliadnutím na znalkyňou XXXXX konštatovanú špecifickú nevierohodnosť tejto výpovede vzhľadom na zistené skresľovanie faktov a zamlčovanie aktívnej účasti poškodenej na konfliktoch) tak nebol v rámci vyšetrovania predmetnej trestnej veci vyprodukovaný žiadny dôkaz, na základe ktorého by bolo možné spochybníť závery uvedeného znaleckého posudku ako relevantného a objektivizujúceho dôkazu slúžiaceho na preukázanie naplnenia

následku skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona (spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia).

Na základe uvedeného som tak dospela k záveru, že hoci spôsob konania obvineného voči poškodenej v rozhodnom období popísaný vo výrokovej časti tohto uznesenia, nie je sporný, poškodená totiž pomerne podrobne konanie obvineného popísala, vzhľadom na jej výpoveď však nie je v danom prípade naplnená objektívna stránka skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona čo do následku (reálneho, nie len hypotetického, spôsobenia fyzického či psychického utrpenia). Keďže sa v danom prípade jedná o poruchový trestný čin, samotné ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti v tomto smere nepostačuje, ale vyžaduje sa spôsobenie poruchového následku – fyzického alebo psychického utrpenia poškodenej osoby. Poškodená navyše nevyjadrila ani obavy z toho, že obvinený by mohol reálne uskutočniť v opitosti vyslovené vyhrážky zabitím jej osoby, jej strach sa týkal skôr obavy z opakovania nežiaduceho správania sa obvineného v dôsledku jeho opitosti (hádky, konflikty, hluk, nadávky), čo vylučuje možnú kvalifikáciu predmetného skutku ako trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona.

Na druhej strane je však nutné uviesť, že poškodenou popisované konanie obvineného bez ohľadu na jeho možné vyprovokovanie či podmienenie konzumáciou alkoholu nemožno akceptovať ako bežný spôsob správania sa v medziľudských vzťahoch, obzvlášť ak sa takého konania dopustí syn voči svojej matke, a to opakovane. Mám za to, že skutok vymedzený vo výrokovej časti tohto uznesenia vyznačujúci sa vyššou mierou hrubosti vykazuje znaky priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d), písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, pričom orgánom príslušným na jeho prejednanie je v danom prípade Okresný úrad XXXXX, odbor všeobecnej vnútornej správy.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Vanda Šúreková
prokurátorka